

**Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare
2024**

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a XI-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În perioada interbelică, literatura a parcurs [în România] o etapă dintre cele mai înfloritoare [...]”

Avangardismul a fost practicat de *Tristan Tzara* (1896-1963) care, în 1916, a lansat „dadaismul”. El scria: „Luați un jurnal, luați o pereche de foarfeci, alegeți un articol, tăiați-l, tăiați pe urmă fiecare cuvânt, puneți-l într-un sac, mișcați”, ceea ce rezultă fiind poezie. „Metoda” sa era o reacție față de academism, de arbitrar. În realitate, Tristan Tzara și adepții săi nu au aplicat niciodată această metodă, ci au simulat-o doar, nu fără a scrie și poezii autentice, într-o manieră nonconformistă. [...]”

În domeniul prozei, faptul cel mai caracteristic perioadei interbelice este proliferarea romanului, care devine specia dominantă. [...] O masivă construcție epopeică a realizat *Liviu Rebreanu* (1885-1944). [...] Prețuit cu moderație, înainte de război, ca nuvelist, scriitorul s-a impus ca prozator de întâia mărime cu *Ion* (1920), roman de tip tolstoian, după Eugen Lovinescu [...]. O capodoperă este și *Pădurea spânzuraților* (1922), care, cu mijloace realiste, dezvăluie drama de conștiință a unui ofițer român din armata austro-ungară, care, în Primul Război Mondial, nu acceptă să lupte împotriva propriului neam.”

(Academia Română, *Istoria Românilor*)

B. „Războiul va oferi femeilor un loc în societate. Femeile constituie, la sfârșitul războiului, până la 35% din personalul industrial din Germania și Marea Britanie. Munca femeilor, care înainte caracteriza doar lumea agricolă și muncitorească, caracterizează de acum și burghezia. Birourile, profesiunile liberale se deschid femeilor care vor accede în posturile de răspundere. Condiția femeii se schimbă, feminismul înregistrează progrese. [...]”

Războiul a dat o lovitură puternică valorilor morale ce constituiau fundamentul civilizației occidentale. Literatura evocă dramele generate de război, familiile destrămate (crește numărul divorțurilor), degenerarea moravurilor și a cadrelor sociale. [...]”

Sentimentul crizei civilizației dă un elan sporit unui curent intelectual născut înainte de război: mișcarea Dada exprimă cât se poate de bine această „malaise” morală și intelectuală, atunci când, în căutarea frumosului în stare pură, vine să respingă orice disciplină, atacând însăși sursa gândirii și a limbajului: „*Eu disting sertarele creierului și pe cele ale organizării sociale: demoralizând pretutindeni și aruncând mâna cerului în infern, ochii infernului în cer (...)*” scrie Tristan Tzara în *Manifestul Dada* (1918).”

(P.Milza, S.Berstein, *Istoria secolului XX*)

C. „Războiul a provocat o schimbare majoră în țările industrializate înlesnind intrarea femeilor pe piața mâinii de lucru, situație care nu a mai revenit la „normal” nici după demobilizare, căci pierderile umane au mărit diferența de număr între cele două sexe. [...] După război, ele [femeile] ocupă locurile de muncă în domeniul comerțului, al serviciilor și al funcțiilor publice. [...]”

Triumful iraționalului și refuzul de a accepta prezentul se exprimă mai ales prin intermediul curentelor de avangardă artistică, continuatoare ale mișcărilor care încă din primii ani ai secolului douăzeci au repus în discuție esența manierelor tradiționale de reprezentare a realității. [...]”

Din această atitudine de refuz a realității, în plin război (1916), la Zürich, în mediile exilaților politici din diferite țări adunați în jurul scriitorului Tristan Tzara și a pictorilor Marcel Duchamp și Francis Picabia, ia naștere mișcarea de revoltă cu numele „dada” [...]. Ideea de bază a acesteia este că arta și literatura ar trebui să ajute omul să-și regăsească spontaneitatea primitivă, strivită sau pervertită de civilizația industrială. [...] După război, nucleul dadaist părăsește Elveția pentru a se instala la Berlin, de unde se va extinde spre Köln, Amsterdam, New York, dar mai ales Paris, locul de întâlnire al scriitorilor și artiștilor care au suferit ei înșiși, spiritual și fizic, traumatismul războiului și care împărtășesc furia nihilistă a fondatorului <dada>.”

(S.Berstein, P.Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați din sursa **A** un eveniment politico-militar și o consecință a acestuia asupra valorilor morale din sursa **B**. **4 puncte**
2. Menționați câte un spațiu istoric din sursa **A**, respectiv din sursa **C**. **4 puncte**
3. Menționați o asemănare referitoare la statutul economic al femeilor, pe baza surselor **B** și **C**. **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **B** și **C**, un punct de vedere referitor la mișcarea dadaistă, susținându-l cu câte o informație din fiecare dintre aceste surse. **9 puncte**
5. Prezentați două fapte istorice referitoare la consecințele migrațiilor asupra vieții publice și private în perioada postbelică. **10 puncte**
6. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la evoluția culturii române în secolul al XX-lea, în afara celor la care se referă sursa **A**. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Realizați o sinteză, de aproximativ patru-cinci pagini, referitoare la *Evoluția Europei și a României în secolul al XX-lea*, având în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea a două asemănări între regimurile politice totalitare din Europa în perioada interbelică;
- prezentarea a două forme de organizare statală din Europa Occidentală în deceniul cinci al secolului al XX-lea;
- menționarea a două cauze ale modificării regimului politic din România în anul 1948 și a două consecințe ale acesteia în plan economic;
- formularea unui punct de vedere referitor la procesul de constituire a unității europene în deceniile șase-șapte ale secolului al XX-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză – efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată